

Література

1. Ivanov M. Role of economic analysis of quality for industrial enterprises in the process management of expenses / M.V. Ivanov // International Journal of Economics and Society. – April 2015. – Issue 1. – С. 206–209.
2. Іванов М.В. Аналіз фінансової, виробничої та інвестиційної складових розвитку машинобудівних підприємств (на прикладі Хмельницької області) / М.В. Іванов // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки / Мін-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2015. – Випуск 40. Частина 3. – С. 73–79.
3. Карачина Н.П. Концептуальні засади формування ефективної системи управління витратами на сучасних підприємствах / Н.П. Карачина, О.О. Ілініч // Економічний простір. – 2009. – № 25. – С. 173–181.
4. Кононенко Г.М. Організаційно-економічний механізм управління витратами на підприємствах промисловості : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к-та екон. наук : 08.00.04 / Приазов. держ. техн. ун-т / Г.М. Кононенко. – Маріуполь, 2009. – 22 с.
5. Шапіро І. А. Досвід впровадження системи моніторингу виробничих витрат трубопрокатного підприємства на основі визначення їх еластичності / І. А. Шапіро // Ефективна економіка. – 2014. – № 3.

References

1. Ivanov M. Role of economic analysis of quality for industrial enterprises in the process management of expenses / M.V. Ivanov // International Journal of Economics and Society. – April 2015. – Issue 1. – С. 206–209.
2. Ivanov M.V. Analiz finansovoi, vyrobnychoi ta investytsiinoi skladovykh rozvytku mashynobudivnykh pidpryemstv (na prykladi Khmelnytskoi oblasti) / M.V. Ivanov // Zbirnyk naukovykh prats Cherkaskoho derzhavnogo tekhnolohichnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky / Min-vo osvity i nauky Ukrainy, Cherkas. derzh. tekhnol. un-t. – Cherkasy : ChDTU, 2015. – Vypusk 40. Chastyina 3. – S. 73–79.
3. Karachyna N.P. Kontseptualni zasady formuvannia efektyvnoi systemy upravlinnia vytratamy na suchasnykh pidpryemstvakh / N.P. Karachyna, O.O. Ilinich // Ekonomichni prostir. – 2009. – № 25. – S. 173–181.
4. Kononenko H.M. Orhanizatsiino-ekonomichniy mekhanizm upravlinnia vytratamy na pidpryemstvakh promyslovosti : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia k-ta ekon. nauk : 08.00.04 / Pryazov. derzh. tekhn. un-t / H.M. Kononenko. – Mariupol, 2009. – 22 s.
5. Shapyro I. A. Dosvid vprovadzhennia systemy monitorynhu vyrobnychykh vytrat truboprokatnoho pidpryemstva na osnovi vyznachennia yikh elastychnosti / I. A. Shapyro // Efektyvna ekonomika. – 2014. – № 3.

Рецензія/Peer review: 03.11.2018 р. Надрукована/Printed: 05.12.2018

Рецензент: д. е. н., проф. Нижник В. М.

УДК 658.114.3

DOI: 10.31891/2307-5740-2018-264-6(1)-256-261

ТКАЧЕНКО А. М.

Запорізький національний технічний університет

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

У статті розглянуто сучасні підходи до формування корпоративного керування. Наголошено, що саме інформаційні системи (їх якість та рівень) зазвичай виступають важливим механізмом у корпоративному управлінні та формують системи потенціалів суб'єкта господарювання.

Ключові слова: корпоративне керування, інтеграція, закордонний та вітчизняний досвід, інформаційні системи.

TKACHENKO A.

Zaporizhzhia National Technical University

CORPORATE INTEGRATION PROCESSES-MODERN APPROACHES AND FORMATION

The article is a study of theoretical and methodological foundations of corporate governance with increased competition and the transition from the economy of proposals to the economy demand. The basis for forming a management strategy for any business entity is the reasoned planning of all types of administrative measures. The corporate governance system is one of the most productive forms of production management for domestic commodity producers, which ensures the implementation of a model of long-term sustainable development. The article reviews current approaches to the formation of corporate governance. It was emphasized that information systems (their quality and level) are usually an important mechanism in corporate governance and it's form the system of potentialities of a business entity. It is proved in the work that changing the dominant in forming the corporation's potential with shifting emphasis on increasing the use of information systems will increase the efficiency of corporate governance. Corporate governance can not usually develop without the proper growth of the performance of the functions of state institutions, and the quality of government regulation in turn is directly dependent on those relationships that have accumulated in the business environment. The National Council on Corporate Governance should become the only important platform for talks between government and business - since power structures and entrepreneurs have almost synchronized the understanding that corporate governance issues are at the forefront. Good corporate governance is a fundamental need of the business community of our country.

Keywords: corporate management, integration, foreign and domestic experience, information systems.

Постановка проблеми. Основою формування стратегії керування будь-яким суб'єктом господарювання є аргументоване планування всіх видів адміністративних заходів. Українцями необхідними з цих

заходів є найбільш продуктивне використання цілісного діапазону можливостей суб'єкта господарювання. У теперішніх умовах підвищеної нестабільності фінансово-господарської сфери оперативність та злагодженість реагування на інформаційний простір є першочерговим питанням. Становлення сучасної економіки нашої країни зумовлює більш панівний рівень конкурентоспроможності кожного товаровиробника. Однією з продуктивних форм виробничого керування вітчизняними товаровиробниками виступає система корпоративного керування, котра забезпечує здійснення моделі тривалого стійкого розвитку.

Аналіз останніх досліджень. Вагомий внесок у розвиток передової наукової думки про спрямування та природу корпоративного керування внесли зарубіжні науковці, такі як І. Ансофф, Р. Брейлі, А. Демб, К. Майер, О. Фішер, К. Холт тощо. Теоретико-прикладні основи корпоративного керування розглядалися в роботах таких вчених, як А. Аганбегян, В. Бандурін, В. Бородин, А. Бережна, Д. Васильківський, Ю. Гаврилова, Є. Губіна, І. Гевко, І. Ігнат'єва, Д. Задохайло, В. Ковальов, Е. Коротков, І. Мазур, В. Млинців, П. Наймушин, Т. Пожуєва, І. Самойлов, А. Рожков, О. Романова, В. Тітов, В. Шапіро та ін.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Незважаючи на те, що дослідження корпоративних інтеграційних процесів підприємств активно здійснюється впродовж попередніх десятиріч багатьма науковцями, наразі під час загострення конкуренції існує нагальна потреба в обґрунтуванні теоретико-методологічних основ корпоративного управління.

Метою статті є обґрунтування теоретико-методологічних основ корпоративного управління під час загострення конкуренції та переходу від економіки пропозицій до економіки попиту.

Результати дослідження. Дефініція корпоративне керування наведена на законодавчому рівні у Рішенні ДКЦПФР таким чином: «Корпоративне керування відображує порядок взаємовідносин між виконавчим органом суб'єкта господарювання, його радою, власниками та іншими зацікавленими постатями. Корпоративне керування є одним з провідних елементів зростання суб'єкта господарювання, підвищення довіри власників. Корпоративне керування окреслює рубежі, в котрих позначаються задачі товаровиробника, способи реалізації цих завдань, реалізації моніторингу роботи суб'єкта господарювання. У широкому розумінні корпоративне керування аналізують як систему, за підтримкою якої спрямовують та координують роботу товаровиробника» [12]. Законодавчо в Україні [10] встановлено тільки дефініцію «корпоративні права» як певну сукупність майнових і немайнових привілеїв власників акцій підприємства, котрі витікають з права власності на акції, що також включають право на участь в керуванні суб'єктом господарювання, отримання дивідендів та активів підприємства у разі його ліквідації відповідно до законодавства, а також другі права, передбачені законом чи статутними документами.

Т. Мостенська, В. Новак, М. Луцький, Ю. Симоненко [8] зазначають, що корпоративне керування – «нинішній передовий вид адміністративної роботи в межах господарюючої системи, котра характеризується присутністю корпоративного стилю роботи управлінців усіх рівнів, корпоративної культури, корпоративної стратегії, інформаційної та фінансової відкритості, порядку захисту прав власників і володарів інших цінних паперів підприємства-емітента» [8, с. 89]. На думку І. Ігнат'євої, та О. Гарафонова, корпоративне керування розглядається як з точки зору господарів: «корпоративне керування – це система взаємовідносин між хазяями, органами правління суб'єкта господарювання, його керівництвом, а також іншими матеріально зацікавленими особами (співробітниками, споживачами, постачальниками, позикодавцями, державними та місцевими органами влади, громадкістю тощо) з метою забезпечення плідної діяльності товаровиробника і максимально комплектного задоволення інтересів менеджерів, власників та інших зацікавлених осіб», так і з позиції управління: «корпоративне керування – це діяльність призначених і виборних органів підприємства, котра спрямована на підтримку рівноваги інтересів власників і менеджерів та на одержання прибутку від усіх видів діяльності суб'єкта господарювання в межах норм чинного законодавства» [7].

Слушною є думка Д. Васильківського, який під корпоративним керуванням розуміє систему взаємовідносин між органами правління і посадовцями емітента, власниками цінних паперів (власниками облігацій, акцій та власниками інших цінних паперів), а також іншими зацікавленими особами, так чи інакше залученими до керування емітентом як юридичною особою [2, с.292].

Система корпоративного керування має формувати правові, економічні та соціальні передумови сталого розвитку української економіки, активного залучення вкладень. У документах з організації економічного співробітництва та розвитку зазначається, що головним фактором зростання ефективності є корпоративне керування, його вплив розповсюджується далеко за межі інтересів товаровиробників. Корпоративне керування є головним джерелом конкурентоспроможності товаровиробників та важливим чинником економічного та соціального зростання [1, с. 18].

Варто зазначити, що велика кількість других проблем, пов'язаних з покращанням теоретико-методичних основ корпоративного керування, у тому числі, присвячених максимізації продуктивності використання можливостей товаровиробників, теж доволі широко досліджуються багатьма вченими. Проте, питання застосування інформаційних систем як вагової складової здібностей управлінців наразі є не досить висвітленими.

В нашій країні з'явилась об'єктивна закономірність для запровадження фронтальних правил корпоративного керування, котрі б дали право інвесторам одержувати чітку картину про те, на яких адміністративних домінантах діє той чи інший суб'єкт господарювання, хто є її господарем, який ступінь продуктивності його роботи, щоб інвестори схвалили рішення стосовно доцільності вкладання капіталу.

В багатьох державах, у тому числі і у нашій країні, розроблено Кодекс корпоративного керування. У кодексах корпоративного керування пильну увагу приділено нормам і процедурам, що вбезпечують власникам компанії доступ до інформації про діяльність суб'єкта господарювання.

Досвід роботи інвесторів в нашій країні продемонстрував, що для тріумфальної роботи стосовно залучення інвестицій, варто детально описати внутрішні фактори інвестиційної привабливості підприємств, що є складовою корпоративного керування та розкривають структуру їх власності, інформаційної прозорості фінансово-економічної інформації, практики роботи рад керівників, надійність реєстроутримувача тощо.

Усе це віддзеркалює характерні ризики, пов'язані з вкладенням Українських товаровиробників. Такі ризики мають виявлятися, враховуватись та протиставлятися інвесторами, а для цього зазвичай потрібно здійснювати певну систематизацію інформації, що аналізується, віднесення їх до класу, рангу та реалізація рейтингового оцінювання рівня корпоративного керування.

Очевидно, що власникам та інвесторам потрібна зрозуміла та безпечна інформація про роботу товаровиробника без якої неможливо прийняття адміністративного рішення. Для цього не завадить користуватись методикою рейтингового оцінювання корпоративного керування, на засадах її інформаційної прозорості. В такій методиці варто враховувати як доступність, так і склад аналізованої інформації. Безумовно важливим є постійне розміщення інформації про корпорацію на веб-сайті в мережі Інтернет. Відсутність веб-сайту в мережі Інтернет обтяжує дослідження діяльності інвесторів і є попередженням про край високий ризик вкладень [13, с. 31].

Зважаючи на те, що будь який суб'єкт господарювання є відкритою системою, зокрема такою, що підлягає впливу як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, а підприємство це доволі складна система, можна визнати, що безпосередній вплив сукупності подібних факторів на потенціал на всіх рівнях управління відбувається безперервно, тому досить нагально мати дієві інформаційні системи подібного рівня, котрі осилають забезпечення постійного моніторингу, аналізу, оцінювання подібних чинників, а також генерування системи альтернативних ухвал для топ-менеджменту товаровиробника задля постійного продуктивного корпоративного керування. В сьогоднішніх умовах має місце велика кількість першочергових проблем, що пов'язані зі старінням знань. Безумовно, стрімкість подібного старіння є безпосередньо співвідносною темпам прискорення організаційних, соціальних, технічних, економічних та політичних процесів на усіх ступенях функціонування суб'єкта господарювання. На рівні товаровиробника запорукою уникнення цієї проблеми є результативна реалізація нинішніх першочергових технічних, технологічних та організаційних дієвих заходів. Наразі проблему старіння знань на рівні керування суб'єктом господарювання можна розв'язати за рахунок комплексного використання сучасних інформаційних систем. Зазвичай рівень використання сучасних інформаційних систем є, по-перше, самостійним підвидом можливостей, а, по-друге, тим фактором, який здатний сприяти синергетичному ефекту при застосовуванні других видів можливостей під час формування стратегії корпоративного керування. Поряд з такими потенціалами як інформаційний, організаційний, інвестиційний, фінансовий, управлінський, операційний, технічний, комунікаційний, маркетинговий, логістичний, адаптаційний потенціал інтелектуального капіталу, мотиваційний, інноваційний, кадровий, корпоративної культури тощо [8, 10], можна також використовувати і потенціал рівня використання інформаційних систем. Потенціал інформаційних систем є системоутворюючим, тобто таким, що сприяє досягненню синергетичності всіх других видів потенціалів суб'єкта господарювання, а також таким, який продукує зростання продуктивності логістики та взаємозв'язки наявних потенціалів [7].

Таким чином, інформаційні системи тобто їх якість використання та рівень зазвичай виступають одним із підвидів можливостей зокрема у складі логістичного або організаційного, залежно від побудови організаційно-економічного механізму корпоративного керування та властивостей формування системи потенціалів певного суб'єкта господарювання. При цьому доволі важливим є перетворення управлінських пріоритетів на певне підвищення якості та рівня, а також створення та використання кожного з наявних комплексів інформаційних систем на поточних циклах, таких як обґрунтування канонів до інформаційної системи; опрацювання концепції інформаційної системи; ескізний проект; технічне завдання; технічний проект; практична документація; впровадження в експлуатацію; супровід інформаційної системи; оцінка результативності роботи інформаційної системи. Зокрема якщо сфокусуватись на інтегрованій інформаційній системі керування суб'єкта господарювання (наприклад, подібній до BAAN), то її функціонал при його орієнтації на особливості корпоративного керування здатний: 1) покрити комплексне динамічне моделювання бізнесу корпорації (на основі чотирьох моделей: моделі керування підприємництвом; моделі бізнес-процесів; моделі бізнес-функцій; організаційної моделі); 2) належним чином підтримувати процес реінжинірингу інформаційної системи, а також гнучко конфігурувати наявні клієнтські додатки інформаційної системи адекватно до вимог товаровиробника; 3) убезпечувати підтримку взаємовідносин між частинами структури товаровиробника, а також розповсюджувати метод проєкцій у

ході розробки домінантів про організаційну структуру та здійснювати аналіз адекватності закріплення функцій за функціональними підрозділами з метою оптимізації управлінсько-функціональної структури товаровиробника.

Приміром використання інформаційних систем як можливості варто керуватись принципами: своєчасності, системності, адаптивності, синергетичності, економічної ефективності, адекватності меті створення певного суб'єкта тощо.

Головна вимога до формування економічного потенціалу товаровиробника полягає, перш за все, у тому, щоб як найбільш ефективно забезпечити здійснення її стратегічної мети. Без адекватного визначення економічного потенціалу товаровиробника немислимо реалізувати економічно доказову його діяльність. Безумовно у якості належних умов формування економічних можливостей суб'єкта господарювання можна визначити: панівний інтелектуальний капітал товаровиробника, достатня наявність фінансових ресурсів та системне запровадження інновацій [11, 14].

І. Філіпішин та О. Овечкіна [15] вважають, що ресурсний потенціал це рухливий порядок інтегрованих ресурсних елементів, спроможних реагувати на вплив зовнішніх умов, формувати забезпечення та нарощування позитивного різностороннього ефекту від господарсько-фінансової діяльності. Також І. Філіпішин та О. Овечкіна наголошують, що ресурсний потенціал – це сукупність ресурсів, наприклад, трудових, капітальних, інформаційних, фінансових, матеріальних, інвестиційних тощо. В ході формування та вживання ресурсного потенціалу також трапляється взаємодія між його елементами, в наслідок чого відбувається перехід на вищий інтегративний рівень – рівень складових).

Певними характеристиками подібного підвиду можливостей можуть бути:

- закономірність присутності таких можливостей як за інтенсивного так і за екстенсивного типу розвитку товаровиробника (а тому брак очевидної кореляції отакої закономірності з інноваційністю суб'єкта господарювання);

- направленість на аналіз та опрацювання адміністративних рішень як щодо екзогенних, так і щодо ендогенних факторів впливу на діяльність суб'єкта господарювання;

- закономірність постійного покращання, урахування сучасних винаходів та знаходження у тренді світових новацій;

- повсякденний моніторинг конкурентоспроможності товаровиробника;

- неперервне покращання матеріально-технічної бази;

- стабільні стосунки та взаємний вплив з оттакими видами потенціалу, як організаційний, інформаційний, управлінський, комунікаційний, логістичний, інвестиційний, інноваційний, кадровий тощо;

- приналежність відповідно до специфіки роботи суб'єкта господарювання до певного виду можливостей.

Тобто можна стверджувати, що загальноприйнятий перелік видів потенціалів суб'єкта господарювання не є вичерпним та виходячи із певних властивостей внутрішніх та зовнішніх особливостей фінансової та господарської практики він може доповнюватись та модифікуватись.

Процес формування підходів до української моделі корпоративного керування здійснювався під безпосереднім впливом його класичних моделей без фактичного переважання жодної з них. Стосовно властивостей американської моделі: відносини власників поміж собою та товаровиробником в цілому нормативно врегульовані на локальному та законодавчому рівнях корпоративних актів; брак панівних інвесторів та розпорошеність акцій; порядок дійових засобів захисту інтересів власників; присутність прилюдних (державних) суб'єктів господарювання, які інспектуються міністерствами у державному секторі. На зразок цієї моделі в нашій країні виникла власність працівників і чимале коло акціонерів-аутсайдерів, розпочала створюватись система фінансового ринку та фінансових арбітрів, впроваджено механізми корпоратизації. Щодо основних рис німецької моделі: провідна роль банків у представництві та контролі на всіх рівнях корпоративного керування. На зразок німецької моделі відбувалося формування структури управління суб'єктом господарювання та зростання ролі банків у ієрархії корпоративних відносин. Стосовно японської моделі: тісний зв'язок між банками як головними вкладниками та фінансово-промисловою мережею; вплив державних інституцій через застосування схем перехресного володіння майном, на зразок японської моделі, коли держава стала акціонером, а у державних холдингах – 100-процентним господарем [1, с. 20].

Наразі, якщо не припускати дотримання товаровиробником нормативних і юридичних канонів більшою мірою, ніж інституційних органів влади, інспекцію за корпоративним керуванням утілює безпосередньо сам ринок. За недотримання вимог сумлінного корпоративного керування товаровиробнику загрожують не лише штрафи, але й втрата іміджу на ринку капіталів. Такий збиток породить падіння зацікавленості інвесторів і зниження фондових котирувань, та в цілому не тільки звужить шанси для наступних дій і капіталовкладень в товаровиробника з боку зовнішніх вкладників, а ще й спричинить появу програшів при емісії сьогоднішніх цінних паперів. Отже, з метою збереження інвестиційної привабливості іноземні товаровиробники приділяють чималу увагу дотриманню правил і норм корпоративного керування. Охорона привілеїв інвесторів за рахунок дієвого вдосконалення корпоративного керування продукує позитивні результати, що виходить за межі корпоративних ризиків [3, с. 246]. Вдосконалення

корпоративного керування позначається теж і на корпоративну поведінку в цілому та сприяє мінімізації макроекономічних загроз. Одним з пріоритетних векторів подібного родини напруг є розроблення дієвих рекомендацій, що торкаються діяльності корпоративного керування у товаровиробника. Взірцем можуть слугувати доміанти корпоративного керування, розроблені «Організацією економічного співробітництва та розвитку» (ОЕСР) [5, с. 150].

Специфічною властивістю формування корпоративного керування в нашій країні є стиль розвитку корпоративних взаємовідносин, котрі формувались не поступовим шляхом, а в результаті проведення соціальних, політичних, ринкових, економічних реформ де однією з яких було здійснення акціонування суб'єкта господарювання. Правила корпоративного керування включають центральні доміанти, за якими будуються певні корпоративні взаємовідносини та в цілому здійснюється керівництво суб'єктом господарювання. Дієвим знаряддям покращання корпоративного керування є впровадження національних положень корпоративного керування, котрі базуються на загальносвітових тенденціях щодо розроблення та впровадження кодексів корпоративного керування як на державному, так і на міжнародному рівнях, а також на рівні товаровиробників. Раціональним є запровадження головних положень корпоративного керування, що мають місце у міжнародній діяльності. Пріоритетні доміанти мають формуватись за напрямками: рівне ставлення до акціонерів; права акціонерів; роль зацікавлених персон в керуванні суб'єктом господарювання; надання публічності інформації та прозорість; функції покладені на членів правління. Впровадження кодексів корпоративного керування має на меті підвищення рівня прозорості, верховенства та цілісності закону.

Авангардні етапи формування національного корпоративного рівня мали риси, властиві для країн з перехідною економікою. Зазвичай корпоратизація державних суб'єктів господарювання здійснювалась без дотримання подібних прикмет корпорації, котрі трактують її економічну природу та життєздатність і виділяють її від інших інститутів підприємницької діяльності: корпорація є незалежною юридичною одиницею, яка створена на неозначений термін існування групою інвесторів шляхом союзу капіталів для виконання відтворювального процесу; власність (активи) корпорації безпосередньо належить їй самій як юридичній особі, всі учасники корпорації є господарями капіталу; майнова відповідальність господарів корпорації обмежена наявним розміром їхнього внеску; керування корпорацією відокремлене від власності; вірогідність передачі та реалізації іншим власникам акцій, які належать вкладникам. Створені в ході корпоратизації та приватизації державних суб'єктів господарювання акціонерні компанії, холдингові товариства (державні та національні та акціонерні товариства) не повною мірою відповідали на той час економічній природі товаровиробника, адже відбулося не об'єднання корпоративних капіталів і їх вкладання в розвиток підприємства, а переміна форми власності та її поділ на частки. Саме виготовлення та використання в підприємстві груп офшорних товариств на початку для здійснення фінансових і торговельних функцій товаровиробників, які приймали концентрацію доходу за кордоном шляхом трансфертного ціноутворення, а після і для других цілей, подібних до консолідації активів, керування ними, притягнення інвестицій, отримання дивідендів, дало змогу товаровиробникам придбати притаманних їм рис [1, с. 20].

Висновки. Корпоративне керування зазвичай не може розвиватись без належного зростання продуктивності функцій державних інституцій, а доброякісність урядового регулювання у свою чергу знаходиться у прямій залежності від тих відносин, що накопичились в діловому оточенні. Національна рада з корпоративного керування має стати єдиним важливим майданчиком для перемовин влади та бізнесу – оскільки владні структури та підприємці майже синхронно прийшли до такого розуміння, що проблеми корпоративного керування виступають на передній план. Доброякісне корпоративне керування – ґрунтовна потреба бізнес-співтовариства нашої країни.

Література

1. Бережна А.Ю. Розвиток національного корпоративного управління в умовах глобалізації / А.Ю. Бережна // Економіка і регіон. – 2017. – № 1. – С. 18–25.
2. Васильківський Д.М. Система корпоративного управління / Д.М. Васильківський. – Мукачеве, 2018. – С. 292–300.
3. Виханский О.С. Менеджмент / О.С. Виханский, А.И. Наумов. – 3-е изд. – М.: Гардарики, 2010. – 371 с.
4. Демб А. Корпоративне управління: віч-на-віч з парадоксами / А. Демб, Ф. Нойбауер; пер. с англ. – Київ: Основи, 1997. – 302 с.
5. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень / І.Б. Гевко. – К.: Кондор, 2009. – 187 с.
6. Задихайло Д.В. Корпоративне управління / Д.В. Задихайло, О.Р. Кібенко, Г.В. Назарова. – Х.: Еспада, 2003. – 688 с.
7. Ігнат'єва І.А. Корпоративне управління / І.А. Ігнат'єва, О.І. Гарафонова. – Київ: ЦУЛ, 2013. – 600 с.
8. Корпоративне управління: підручник / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, Ю. Г. Симоненко. – Київ: Каравелла; Піча Ю.В., 2008. – 384 с.
9. Майер К. Корпоративнеуправління в ринкових та перехідних економіках / К. Майер; пер. з англ. С. Синиця. – К.: Основи, 1996. – 189 с.
10. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс]: закон України, із змінами і допов., внесеними законами України від 27 квітня 2010 р. № 2154-VI // Офіц. сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
11. Пожуева Т.А. Конкуренентоспособность предприятия – один из основных внешних индикаторов диагностики экономической защищенности / Т.А. Пожуева // Strategii si politici de management sn ekonomia contemporana Prilejuita de implinirea a 70 de ani de la nasterea regretatului prof. unit., dr. hab., mem. Coresp. al ASM, Rector ASEM (1994-2001) Eudgen HRISCEV 28-29 MARTIE 2014, Editura ASEM, Chisinau. – 2014. – С. 323–327.
12. Про схвалення проекту нової редакції Принципів корпоративного управління України, затверджених рішенням

Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 11.12.2003 р. № 571 : рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 52 від 24.01.2008 р.

12. Трансформація інформаційної прозорості корпоративного управління в Грузії // Теоретичні та прикладні питання економіки : збірник наукових праць. – К. : ТОВ «ЦП «Компринт», 2017. – Випуск 2 (35). – С. 31–38.

13. Турило А. А. Основи управління інноваційним розвитком підприємства : монографія / А. А. Турило. – Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2017. – 207 с.

14. Філіпішин І. В. Організаційно-економічний механізм управління ресурсним потенціалом будівельних підприємств : монографія / І. В. Філіпішин, О. А. Овечкіна. – Северодонецьк : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2017. – 148 с.

References

1. Berezhna A.Iu. Rozvytok natsionalnogo korporatyvnogo upravlinnia v umovakh hlobalizatsii / A.Iu. Berezhna // Ekonomika i rehion. – 2017. – № 1. – S. 18–25.

2. Vasylykivskiy D.M. Systema korporatyvnogo upravlinnia / D.M. Vasylykivskiy. – Mukachevo, 2018. – S. 292–300.

3. Vykhanskiy O.S. Menedzhment / O.S. Vykhanskiy, A.Y. Naumov. – 3-e yzd. – M. : Hardaryky, 2010. – 371 s.

4. Demb A. Korporatyvne upravlinnia: vich-na-vich z paradoksamy / A. Demb, F. Noibauer ; per. s anhl. – Kyiv : Osnovy, 1997. – 302 s.

5. Hevko I.B. Metody pryiniattia upravlynskykh rishen / I.B. Hevko. – K. : Kondor, 2009. – 187 s.

6. Zadykhailo D.V. Korporatyvne upravlinnia / D.V. Zadykhailo, O.R. Kibenko, H.V. Nazarova. – Kh. : Espada, 2003. – 688 s.

7. Ihnatieva I.A. Korporatyvne upravlinnia / I.A. Ihnatieva, O.I. Harafonova. – Kyiv : TsUL, 2013. – 600 s.

8. Korporatyvne upravlinnia : pidruchnyk / T. L. Mostenska, V. O. Novak, M. H. Luts'kyi, Yu. H. Symonenko. – Kyiv : Karavella ; Picha Yu.V., 2008. – 384 s.

9. Maier K. Korporatyvne upravlinnia v rynkovykh ta perekhidnykh ekonomikakh / K. Maier ; per. z anhl. S. Synytsia. – K. : Osnovy, 1996. – 189 s.

10. Pro aktsionerni tovarystva [Elektronnyi resurs] : zakon Ukrainy, iz zminamy i dopov., vnesenyi zakonamy Ukrainy vid 27 kvitnia 2010 r. № 2154-VI // Ofits. sait Verkhovnoi Rady Ukrainy. – Rezhym dostupu : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

11. Pozhueva T.A. Konkurentosposobnost' predpriyatija – odin iz osnovnih vneshnih indikatorov diagnostiki jekonomicheskoy zashhishhennosti / T.A. Pozhueva // Strategii si politics de management sn ekonomia contemporana Prilejuita de implinirea a 70 de ani de la nasterea regretatului prof. unit., dr. hab., mem. Coresp. al ASM, Rector ASEM (1994-2001) Eudgen HRISCEV 28-29 MARTIE 2014, Editura ASEM, Chisinau. – 2014. – С. 323–327.

12. Pro skhvalennia proektu novoi redaktsii Pryntsypiv korporatyvnogo upravlinnia Ukrainy, zatverdzhenykh rishenniam Derzhavnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku vid 11.12.2003 r. № 571 : rishennia Derzhavnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku № 52 vid 24.01.2008 r.

13. Transformacija informacionnoj prozrachnosti korporativnogo upravlenija v Gruzii // Teoretichni ta prikladni pitannja ekonomiki : zbirnik naukovih prac'. – K. : TOV «CP «Komprynt», 2017. – Vipusk 2 (35). – S. 31–38.

14. Turylo A. A. Osnovy upravlinnia innovatsiinym rozvytkom pidpriemstva : monohrafiia / A.A. Turylo. – Kryvyi Rih : Vyd. R. A. Kozlov, 2017. – 207 s.

15. Filipishyn I. V. Orhanizatsiino-ekonomichnyi mekhanizm upravlinnia resursnym potentsialom budivelnykh pidpriemstv : monohrafiia / I. V. Filipishyn, O. A. Oviechkina. – Sievierodonetsk : Vyd-vo SNU im. V. Dalia, 2017. – 148 s.

Рецензія/Peer review: 11.11.2018 р. Надрукована/Printed: 03.12.2018

Рецензент: д. е. н., проф. Ведерніков М. Д.